

Mette Enevolds prædiken 3. søndag efter trinitatis

Taler

Mette Enevold
Sognepræst

Dato

25. juni 2023

Sted

Sthens Kirke, Helsingør

I Faderens og Sønnens og Helligåndens navn. Amen.

En far fortalte om sin 5-årige datter, at hun stillede store spørgsmål om Gud og tilværelsen. ”Og far,” sagde pigen, ”hvad så hvis jeg dør og kommer i himmelen, og Gud så slet ikke er der?” Der var stille, mens faren tænkte over, hvad han skulle svare, men han nåede gudskelov ikke at sige noget, før pigen selv fortsatte: ”Nå, han finder mig nok alligevel!”

En stor lettelse og trøst er der i tanken om at blive fundet – selv i døden. Som den lille pige så trøsterigt siger trods hendes første tvivl: ”Han finder mig nok alligevel!”

Tanken om at blive fundet får straks håb og mod til at pible frem i os, selv om vi ofte taler om og opdrages til, at man selv skal finde det hele: finde mening og retning i sit liv, finde det, der er rigtigst for mig, finde mit indre drive, finde den unikke kerne i mig selv, finde min vej, finde min sandhed. Og alle taler vi om - som det mest naturlige - at vi skal finde os selv, som om vi som udgangspunkt er blevet væk fra os selv.

Men det er jo alligevel sådan, at hvis vi er blevet væk i en gemmeleg eller i selve livet, blevet væk fra vores nærmeste eller fra meningen med det hele, så er der ikke nogen mere trøstende tanke end den, at der er nogle andre, der leder efter os. Og at der er nogle, der bliver ved, indtil vi er fundet.

I den situation er der ikke meget håb at hente i, at vi selv skal gøre alt muligt, for det hjælper ikke, når vi er blevet væk, når vi er alene, fortabte, og famler og fægter i mørket. Da hjælper det ikke meget alt det med at skulle finde sig selv, elske sig selv, frelse sig selv, klare sig selv, gribe sig selv og tilgive sig selv. Vi har

brug for den anden eller de andre, der leder efter os og finder os. Elsker os. Tilgiver os. Omfavner os. For vi kan ikke selv.

Det er festivaltid, Roskilde Festivalen begynder i denne weekend. I en af tidens meget populære sange lyder det: ”Havde jeg ikke fundet dig, havde jeg aldrig fundet vej. Havde jeg ikke fundet dig, havde jeg aldrig fundet mig.”

Det er, som om den tekst bakser op imod tanken om, at vi skal finde vejen selv og finde os selv, for det kan vi ikke uden den anden. Jeg kan ikke finde mig selv, og jeg kan ikke finde vej, uden først at have fundet dig.

I en anden populær sang lyder det: Prøved’ og vær’ i skjul – jeg ved ikk’, hvor’n de fandt mig. Måske fordi jeg gern’ vil bli’ fundet.

Når det virkelig gælder, når vi er alene og har skjult os og ikke længere selv kan finde, så vil vi egentlig gerne blive fundet. For vi kan alle opleve at gå i skjul og gemme os fra verden og hinanden, når vi mister fodfæstet eller er i sorg eller er blevet svigtet eller selv er gået ud ad den forkerte vej, der sårer og fører ondt med sig. Når vi selv har skyld i det og gemmer os, som om vi ikke vil findes.

Så ønsker vi måske allermost: at blive fundet.

”Han finder mig nok alligevel!” ytrede pigen tillidsfuldt. Selv i døden har hun tiltro til, at hun ikke bliver væk, Gud skal nok finde hende alligevel!

Ifølge det afsnit vi hørte før fra Lukasevangeliet, fortæller Jesus to lignelser om fåret og mønten, der begge blev fundet efter at være bortkommet. Og der blev stor glæde og jubel i himlen over at have fundet det mistede.

Jesus forbinder begge historier med glæden over, at en synder omvender sig. Umiddelbart forbinder vi omvendelse med noget, man aktivt selv skal gøre: det er en aktiv handling at vende sig om. Men vægten ligger overraskende nok et andet sted i lignelserne, for her er omvendelse ikke det selv aktivt at vende om. Derimod er pointen, at omvendelse først og fremmest er: at blive fundet.

Den store glæde ligger hos finderens, når det umistelige igen er i hus. Fokus ligger ikke på, hvad det mistede selv har gjort eller kunne gøre. For Gud er ethvert mistet menneske et fund, som han vil lede efter, til han finder det, uagtet

årsagen til, at det blev væk.

Det gælder også dig og mig. Vi har alle brug for at blive fundet, for det er et livsvilkår for det at være menneske, at vi gang på gang forvilder os væk fra det, der får livet til at blomstre og kærligheden til at vokse. Væk fra Gud og væk fra den Gudgivne mening med, at vi har fået livet. Af alle mulige grunde som jalousi, selvoptagethed, mindreværd, magtbegær og meget andet lader vi os også drive af at ødelægge livet og gøre ondt mod andre. Også når vi ikke tænker over det eller ønsker det.

Det er det, der kaldes synd. Og det var netop synderne, der holdt sig nær til Jesus for at høre, hvad han sagde, og det var synderne, Jesus spiste sammen med – det var ikke alle de retfærdige, som syntes, at de havde deres på det tørre. De gav i stedet ondt af sig, for hvorfor opsøger Jesus alle dem, der lever forkert og ikke tager sig sammen og ikke lever retfærdigt og selv har fortjent at være udenfor fællesskabet?

Svaret er enkelt: fordi synderne netop har brug for at blive fundet og kaldt tilbage til livet med Gud. De kender til det forfejlede og uperfekte liv, hvor kontrollen er mistet og håbet er tabt, og måske er lydhørheden over for det livshåb, Jesus forkynder, desto større. Det er livsvigtigt, at Guds kærlighed også gælder dem og leder efter dem, til de er fundet.

Det gælder også for dig og mig, for sådan er det at være menneske på godt og ondt. Når vi igen og igen forvilder os væk fra livets mening og væk fra hinanden og væk fra Gud, så bliver Gud i Kristus ved at søge og kalde og lede, indtil han har fundet os.

I disse dage har livsglade studenter kørt rundt i landet, og gode råd og taler fra os voksne melder sig i aviser og til festerne. Der er bl.a. ord om, at verden ligger åben for dig, og at du selv skal gribe alle mulighederne, og at du skal finde dig selv, lytte til dig selv og finde din egen vej.

Her vil det være så nåderigt at tilføje, at midt i alt det, du skal finde ud af og udforske og gribe selv - for det skal du selvfølgelig - så lever du af at være fundet af den anden og af andre og af Gud. Du lever af alt det, du får givet, førend du selv skal tage alt muligt til dig.

Sådan er det med alt det væsentlige i livet: du lever ikke af alt det, du selv kan helt alene, men du lever af det, du får givet af andre: du bliver født (du kan ikke føde dig selv), du bliver båret, du bliver elsket, du bliver set, du bliver omfavnet, du bliver tilgivet, du bliver fundet af andre, førend du selv kan og skal udforske at gøre alle tingene selv.

Når vi siger, at vi skal finde os selv, så siger evangeliet, at vi skal findes af en anden. Vi bliver fundet af Guds kærlighed, og den, der er fundet, er allerede noget uden at behøve at skulle finde på mere.

Det sætter os fri til at leve vores liv, for det gør vores egne livsvalg mindre fatale og mindre afhængige alene af os selv, for vi er allerede noget og har en grund under fødderne at leve ud fra.

Tænk, hvilken befrielse det er at høre. Gid det blev råbt fra tagene ud over Danmark til os alle: børn, unge, forældre som ældre, at det hele ikke afhænger af den enkelte, der skal opfinde hele verden selv, og finde det hele og sig selv med – hverken børnene i skolen eller de ængstelige forældre eller de unge, som prøver at finde vej i voksenlivet eller de modne og ældre, der søger svar på modgang og sygdom. Til os alle forkynder evangeliet, at du og jeg er fundet og indhentet af Guds kærlighed før alt andet.

Vi er i Guds hænder, som vi sang med Grundtvigs ord før. Det er et andet billedsprog for det at være fundet. Det betyder, at vi kan være trygge ved, at Gud drager omsorg for os og er med os. Vi er ikke alene og fortabte med os selv – vi er fundet i Guds hænder.

Evangeliets glædelige budskab er, at selv om du skulle blive væk igen og igen og lægge afstand til fællesskabet med Gud og mennesker, så bliver Gud ved med at søge og lede og kalde og finde dig med sin kærlighed. Nåden er, at det ikke kan lade sig gøre at blive væk fra Gud.

Vist kan vi blive væk i livet. Mørkets kræfter kan suge os ind i et mørke, hvor vi opsluges af noget galt. Men man kan også blive fundet og frelst. Hevet op af dybet – ud af mørket. Som Jesus fra dødsriget og gravhulens mørke blev ført ud og steg op til livet. Som du og jeg, når vi bliver koblet på hans opstandelse, får nyt liv, bliver fundet og ført ud af det mørke, som var i færd med at opsluge os.

Ligesom det sker i dåben. Dér er vi fundet og taget til nåde, som det Guds barn, der ikke kan blive væk fra Gud.

Skulle vi komme i tvivl om dette og har vi brug for at få det sagt til os igen – og det har vi jo - kan vi mødes til gudstjeneste her i kirken og gennem radioen hjemme i stuerne, for det er godt at tænke på gudstjenesten og kirken som ”findestedet”. Stedet, hvor vi hver især bliver fundet af Guds nåde.

Det er forskelligt for hver af os, hvornår og hvordan Helligånden finder os, men pludselig sker det, at vi rammes, påvirkes og kan høre, at vi er velsignet. At perlen er fundet, og vi er i Guds hænder.

Dermed kan vi med den lille pige, som jeg indledte med, få fornyet håb om og tro på, at Gud nok skal finde os alligevel, hvor langt væk vi end kommer, både i livet og i døden.

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,

Fader, Søn og Helligånd,

du, som var, er og bliver én sand treenig Gud,

højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed.

Amen.

Kilde

Tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

3. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/mette-enevolds-praediken-3-sondag-efter-trinitatis>